

Verslag 2017 Uilenwerkgroep 'de Oelenwappers'

Het broedseizoen 2017 is voor de vier vogelsoorten waarvoor we nestkasten geplaatst hebben een succesvoljaar geweest. Het meest trots zijn we op het feit dat er de laatste twee jaar geen predatie in de nestkasten van steenuilen heeft plaatsgevonden. Alle moeite om de kasten te voorzien van beveiliging tegen steenmarters heeft zijn vruchten afgeworpen. Jammer is de predatie van een torenvalkvrouw, die op haar nest door een havik geslagen is. Daardoor is ook het broedsel verloren gegaan.

Onder de 38 terugmeldingen van ringnummers, die we dit jaar kregen, vielen er een paar op. Vaak zijn het terugmeldingen van jonge vogels, die verongelukt zijn in de omgeving waar ze geboren zijn. Maar er zijn ook leukere terugmeldingen, zoals een kerkuil, die in Friesland werd geboren in door ons in Warnsveld (op 113 km afstan) in een nestkast is gevangen. Een torenvalk bewandelde de omgekeerde weg: geboren en door ons geringd in Delden, op 110 km afstand in Friesland in een net gevangen. Zo worden er toch aardig wat kilometers afgelegd en nieuwe bloedbanden gecreëerd.

Het project van ondersteuning van de nieuwe steenuilenwerkgroep in Nijbroek is afgerond. Een aantal leden van die werkgroep is afgelopen seizoen met ons mee geweest bij kastcontroles en bij het ringen. Deze enthousiaste groep mensen gaat vanaf nu zelfstandig op pad.

Op verzoek van het Waterschap Vallei en Veluwe hebben we, samen met Wim Nijenhuis, een aantal mussenflats gebouwd en geplaatst. Daarmee is een periode van een prettige

samenwerking met het waterschap in het kader van Ruimte voor de Rivier tot een eind gekomen. In opdracht van het waterschap hebben we 28 steenuilenkasten, 3 huiszwaluwentillen en 20 huismussenflats geplaatst.

Steenuilen

Steenuiltje in de Rammelwaard.

Nog nooit zijn er in ons werkgebied zo veel eitjes gelegd als in 2017. Er werden 180 eitjes geteld, maar dat heeft niet geleid tot meer uitgevlogen jongen. Er is altijd een verschil tussen het aantal gelegde eitjes en het aantal uitgevlogen jongen. Sinds dit jaar proberen we de oorzaak van het niet uitkomen van eitjes te achterhalen. Wat is er gebeurd? Is een ouder omgekomen? Is het broedsel verstoord? Aanwezigheid van b.v. marter of kat in de buurt van de nestkast kan hiertoe aanleiding geven. Het grootste vraagteken ontstaat als er eieren ontbreken. Het komt redelijk veel voor dat er eieren weg zijn. Soms is een heel broedsel verdwenen. Waarschijnlijk is de belangrijkste oorzaak bij de ouders te vinden: het komt voor dat zij de broedsels zelf opeten. Wij zijn alert op andere mogelijkheden voor verdwijning.

Kerkuilen

Jonge kerkuil tijdens het ringen in Cortenoever.

2017 is een fantastisch broedseizoen geweest voor de Kerkuil, ja met een hoofdletter geschreven! Maar liefst 60 jongen zijn geringd, een groot verschil met de 36 van 2016. We hadden vier broedsels meer dan in 2016 en de broedsels waren met een gemiddelde van 5.3 jongen per broedsel ook groter dan vorig jaar. In de belangrijke periode was er dus voedsel genoeg. Wel bestaan er tussen de verschillende deelgebieden van de Oelenwappers grote verschillen. Sommige kasten bleven leeg.

Torenvalken

Ook de torenvalken hebben een goed broedresultaat gehaald. Na het mindere jaar 2016 is het broedsucces van 2015 weer geëvenaard. Desalniettemin zijn de verschillen tussen de deelgebieden groot. De broedresultaten in de Voorsterklei en in Cortenoever vielen tegen. We hopen dat daar door de teruggekeerde rust het komend jaar betere broedresultaten behaald zullen worden.

Torenvalkkasten voorzien we de laatste jaren van een paar spijlen, eigenlijk bedoeld tegen nijlganzen, die regelmatig een nestkast van de torenvalk in bezit nemen. Omdat dit jaar een valk door een havik uit een kast zonder spijlen is geplukt hebben we besloten vanaf nu alle torenvalkkasten te gaan voorzien van spijlen. Hopelijk helpt dat ook tegen haviken.

Torenvalkman op de uitkijkpost

Op een erf waar ook een kast bezet was door een torenvalk gebeurde iets anders. Ook hier was een havik actief in het gebied. De torenvalk had echter het geluk dat een zwarte kraai broedde in een belendende boom. Kraaien broeden op open nesten, waardoor ze de havik al van verre zien aankomen. Vervolgens gaan de kraaien de havik te lijf, waardoor ook het gevaar ook voor de torenvalk geweken is.

Bosuilen

Een mooi broedsel in Wilp was voor ons een verassing. In een nestkast, die wij tot dan niet beheerden, werden 5 jongen geboren en geringd. Een bosuilenkast in Voorst is door ons verwijderd, waardoor het aantal nestkasten hetzelfde is gebleven. Ook de bosuilen in het centrum aan de Boompjeswal hadden jongen. Daarover bericht Rob van Swieten.

Volwassen bosuil gevangen in de kast voor het ringen

Met dank aan de vrijwilligers van de uilenwerkgroep voor hun inspanningen.

Meer informatie is te vinden op de website van de VWG Zutphen-uilenwerkgroep-broedresultaten 2009-2017.

Goen Jansen